

for det, kjendte jeg ganske vist af forskjellige Grunde ikke selv vilde have stillet det i denne Sag.

Ordf. Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet, hvis ikke det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), havde paa en saa stærkt Maade betonet sin Stilling til Sagen. Han talte, synes det mig, i den Grad aabent og lige fremt, og betonedede i den Grad sin Stilling til de „usle Kjøbstæder“, at jeg kan fatte, at det, som er Formaalet fra den Side, er, at man ikke vil gjøre Noget for dem, og det bekræftes yderligere, naar man ser, hvad det er for et Forslag, som det ærede Medlem har stillet. Det ærede Medlem vilde reducere denne Lov til Intet, og jeg kunde fatte det, da han i sin Tid vilde reducere Kjøbstadkommissionen til Intet, og altid har stillet sig til denne Sag paa en saadan Maade, at han i Virkeligheden har været Modstander af enhver Forandring. Jeg vil nu tillade mig at henskille, om det dog ikke maatte anses for at være en meget naturlig Maade at gaa frem paa, naar man fra Kjøbstadernes Side efter en Række Forhandlinger, som jo paa Grund af de forskjellige Former, hvorunder de ere drevne, have været i flere Aar, nu endelig fremkommer med et bestemt Forslag som dette, og om det ikke vilde være i sin Orden at sige: Lad nu denne Sag gaa igjennem og faae en Ende, lad dog nu dette Forslag, som er saa moderat, blive vedtaget. Derimod at ville af de 13 Paragrafer, hvoraf Lovforslaget bestaar, slaa de 8 eller 9 ihjel, er dog i den Grad at spotte den hele Sag, at man saa meget hellere maa sige: Sellere slet Intet, thi naar Lovforslaget bliver saaledes bestaaet, vil det ligefrem være en fuldstændig Urimelighed. Det ærede Medlem, som talte sidst, begik efter min Mening en Sufkommelsesfeil. Forholdet var ikke saaledes, som han fremstillede det, nemlig at Kjøbstadkommissionen skulde have gjort den Nytte, at den havde konstateret, at det kun var, som han sagde, nogle smaa og mindre betydelige Forandringer, der kom frem som Udbyttet af de mange Klager, thi dette, at Kjøbstæderne i Virkeligheden vilde føle sig betryggede, ved nogle mindre Tillem্পninger i Næringsloven, havde allerede været konstateret, for Kjøbstadkommissionen blev kaldt til Live. Det havde allerede været konstateret, paa det Møde i Odense, fra hvilket, om jeg saa maa sige, Kjøbstadkommissionen udgik. Paa dette Møde i Odense, hvor Afsendinge fra de forskjellige næringsdrivende Klasser i Kjøbstæderne vare komne sammen for at drøfte, hvad det nu egentlig var, man ønskede, og hvad det var, man beklagede sig over, var det allerede blevet aabenbart, at omtrent det Samme, som Kjøbstadkommissionen efter nogen Tids Drøftelse kom frem med, allerede paa det omtalte Møde havde faaet Flertal for sig. Jeg tror, at Kjøbstadkommissionen har

gjort en Del Nytte ved sine Forslag, men jeg tror efter det Anførte ikke, at Fortjenesten for først at have fremsat Kjøbstadernes Forbringelser eller Ønsker om Forandringer i Næringsloven egentlig tilkommer Kjøbstadkommissionen, men tilkommer Mødet i Odense. Allerede paa Mødet i Odense blev der paavist flere saadanne mindre Tillem্পninger af Næringsloven, hvorved ikke den frie Udvikling, som Næringsloven af 1857 var slaaet ind paa, blev brudt. Ikke desto mindre ønskede man paa det omtalte Møde, at de Klager, som paa Mødet vare komne frem, og i Ørigt maatte komme frem, kunde blive yderligere drøftede i en Kommission. Nu maa jeg sige, at uagtet Kjøbstadkommissionen havde en hel Del andre Ting, at tage under Overveielse, og navnlig slylede med Skolevæsen og Jægtvæsen foruden meget andet, saa vil dog ingen bestyde, at dens Maal, det som virkelig maatte siges at skulle være Udbyttet af dens Virksomhed, var at tage under Overveielse, hvilke Forandringer der kunde foretages i Næringsloven af 1857, med andre Ord: Hovedudbyttet af dens Virksomhed maa siges at være det Lovforslag, som foreligger her. Den høitærede Minister er nu ikke i alle Punkter gaaet fuldstændig med Kommissionen, hvor der jo ogsaa i enkelte Punkter herstede delte Mening. Lovforslaget, som det blev indbragt, var derfor heller ikke et ubetinget Udtryk af, hvad der vedtoges i Kommissionen; men var at betragte som Udbyttet af den yderligere Overveielse, som Indenrigsministeriet, der jo maa siges at være upartisk, underkastede Sagen; det var altsaa det endelige Resultat, som Indenrigsministeren paa Landkredsens og Kjøbstadkredsens Begne, ansaa det for forsvaret, at bringe frem. Lovforslaget er som sagt det virkelige Hovedudbytte af Kommissionens Virksomhed, og hvis det bliver slaaet ihjel, vil med det Samme det, som har været Kjøbstadernes egentlige Erang, den Gang, de ønskede Kommissionen nedsat, og som nu her er blevet reduceret til et Minimum, ikke være slet fyldest. Derfor vil jeg ret meget lægge de ærede Medlemmer paa Sinde, saa fandt de ikke i deres Flertal domme om Kjøbstæderne i saa haarde Udtryk, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), ikke nu at gaa med de ærede Forslagsstillere, men med Belvillie stemme for Lovforslagets Vedtagelse, som det foreligger. Jeg skal endnu specielt omtale en Indvending, der kom fra det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen). Han omtalte, hvad ogsaa det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) berørte, det Tilfælde, at saafremt en Fernbanestation skulde danne sig indenfor de 1/2 Mil fra Kjøbstaden, kunde der isølge Lovforslaget ikke gjøres nogen Undtagelse, hvad Handel, Beværning, og angik fra den gjældende Næringslovgivning. Jeg skal da for det Første gjøre opmærksom paa, at, hvis der skulde optaa en ganske overordentlig stærk Erang, vil en Undtagelse jo i alt Fald kunne finde Sted ad Lovgivnings-